

KORRESPONDENT

H A N D L O W Y, P R Z E M Y S Ł O W Y

I

Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy secie Warszawskiej.)

Dnia 3 Lipca

N° 50.

Roku 1844.

U S T A W A

DLA SZKOŁY SZTUK PIĘKNYCH w WARSZAWIE.

(Dokończenie.)

Prawa i prerogatywy Szkoły sztuk pięknych.

§ 22. Szkole sztuk pięknych służą wszelkie prawa i prerogatywy, jakie nadane są pośrednim Instytutem Naukowym Okręgu Naukowego Warszawskiego.

§ 23. Uczniowie Szkoły wolni są od poboru wojskowego, w czasie uczęszczania na kursa nauk.

§ 24. Uczniowie trzeciego kursu w Oddziale architektury mogą za zezwoleniem Kuratora Nkregu Naukowego Warszawskiego, aplikować przy Budowniczych miejscowych, dla nabycia praktyki.

§ 25. Uczniowie Oddziału malarstwa, po otrzymaniu patentu z ukończonych z korzyścią nauk, mają pierwszeństwo w otrzymywaniu posad Nauczycielskich w Instytutach naukowych rządowych.

§ 26. Uczniowie, po otrzymaniu patentu z ukończonych z korzyścią nauk w Oddziale architektury, mają prawo do stopnia Budowniczych 1ej klasy czyli konduktorów; następnie zaś, w miarę udowodnionej zdolności i usposobienia, mogą ubiegać się o wyższe stopnie w zawodzie budowniczym, według obowiązujących w tej mierze w Królestwie przepisów.

§ 27. Uczniowie, wszystkich 3-ch Oddziałów, odznaczający się szczególnym talentem i prowadzeniem się, którzy na ostatecznym examinie udowodnią celujący postęp, mogą być wysyłani kosztem rządu za granicę, dla dalszego doskonalenia się w sztukach pięknych.

§ 28. Ministrowi Oświecenia Narodowego służy w miarę uznanej potrzeby prawo zaprowadzenia w kursie nauk i przedmiotach wykładanych, tudzież w organizacji wewnętrznej Szkoły sztuk pięknych, zmian i uzupełnień, jakich doświadczenie wskaże konieczność.

Za zgodność: Minister Sekretarz Stanu Jg. Turkułt.

R O Z K Ł A D

Przedmiotów naukowych w szkole sztuk pięknych na oddziały i godziny.

Przedmioty Naukowe, Oddział Malarstwa.

Liczba godzin w tygodniu dla każdego kursu:

1) Religja, we wszystkich 4-ch kursach po godzinie. 2) Język rosyjski, we wszystkich 4ch kursach po 2 godz. 3) Ry-

sunek z natury w kursie 1 i 2 po 12 godzin. 4) Rysunek pejzaży, we wszystkich 4ch kursach po 6 godzin. 5) Rysunek ornamentów, w kursie 1m, trzy godziny. 6) Rysunek architektoniczny, w kursie 1m dwie godziny. 7) Kompozycja i malowanie, w kursie 3 i 4 po 12 godzin. 8) Perspektywa i optyka w kursie 1m godzina. 9) Anatomja zastosowana do sztuk pięknych w kursie 2 i 3 po godzinie. 10) Historia powszechna zastosowana do sztuk pięknych, w 4 kursie, dwie godziny. 11) Starożytności i Mitologija w kursie 4 godzina. 12) Historia sztuk pięknych, w 4 kursie godzina.—Ogół: w 1 kursie 27, w 2 22, w 3 22, w 4 25 godzin

Uwaga. 1) Rysunki z natury, uczniowie 1 i 2-go kursów uczą się razem. Malarstwo wykładane jest wspólnie dla uczniów 3 i 4go kursów; rysunku zaś pejzaży uczniowie wszystkich 4ch kursów uczą się razem. 2) Rysunku architektonicznego, ornamentów i perspektywy, uczniowie tego oddziału uczą się razem z uczniami oddziału architektury.

Oddział Rzeźby.

1) Religija we wszystkich 4 kursach po godzinie. 2) Język rosyjski, we wszystkich 4 kursach, po 2 godziny. 3) Rysunek z natury, we wszystkich 4 kursach po sześć godzin. 4) Rysunek ornamentów, we wszystkich 4ch kursach po trzy godziny. 5) Rysunek architektoniczny w kursie 1 dwie godziny. 6) Perspektywa w kursie 1 godzinę. 7) Anatomija zastosowana do sztuk pięknych, w 2 i 3 kursie po godzinie. 8) Nauka rzeźby we wszystkich 4 kursach po 6 godzin. 9) Historia Powszechna zastosowana do sztuk pięknych w 4 kursie dwie godziny. 10) Starożytności i Mitologija, w 4 kursie godzinę. 11) Historia sztuk pięknych w 4 kursie godzinę. Ogół w 1 kursie godzin 21, w 2 19, w 3 19, w 4 22.

Uwaga. 1) Rysunek z natury, nauka rzeźby, i rysunek ornamentów, wykładane są uczniom wszystkich 4ch kursów razem. 2) Wszystkie przedmioty, prócz nauki rzeźby, wykładane są uczniom tego oddziału, wspólnie z uczniami oddziałów: Malarstwa albo Architektury.

Oddział Architektury.

1) Religija, we wszystkich kursach po godzinie. 2) Literatura rosyjska we wszystkich kursach po godzinie. 3) Rysunek architektoniczny, we wszystkich kursach po godzinie. 4) Rysunek ornamentów, we wszystkich kursach po godzinie. 5) Rysunek pejzaży, we wszystkich kursach po godzinie. 6) Perspektywa, w 1 kursie godzinę. 7) Architektura, we wszystkich kursach po dwie godziny. 8) Matematyka Elementarna z zastosowaniem do Architektury, tudzież Niwelacja i Miernictwo, w 1 kursie 4 godzin. 9) Geometria opisująca z zastosowaniem do rzemiosł i optyki, w 2 kursie 4 godziny. 10) Zastosowanie Sta-

tystyki do wyboru i przygotowania materiałów, w 2 kursie trzy godziny. 11) Historia powszechna, w 3 kursie dwie godziny. 12) Starożytności i Mitologija w 3 kursie godzina. 13) Historia sztuk pięknych, w 3 kursie godzina.—Ogół: w 1 = 0, w 2 = 22, w 3 = 19 godzin.

Uwaga. 1) Rysunku architektonicznego, ornamentów i pejzaży, uczniowie wszystkich trzech kursów uczą się razem. 2) Perspektywa, Historia Powszechna, Mitologija i Starożytności wykładane są uczniom tego oddziału wspólnie z uczniami oddziałów malarstwa i rzeźby, inne zaś przedmioty wykładają się oddzielnie.

Ogólna uwaga. W czasie wolnym od lekcyj, uczniowie pracują pod okiem Inspektora, codziennie do godziny, przez Zwierzchność Szkolną oznaczonej, a w ostatnim kursie oddziału Architektury aplikują się przy Budowniczych miejscowych.

Za zgodność: Minister Sekretarz Stanu, Jg. Turkutt.

O WYKORZENIENIU I UŻYCIU CHWASTÓW

W Gospodarstwie Rolniczem.
(Ciąg dalszy.)

Oprócz tej widocznej skłonności perzu do gruntów palknych, dostrzegamy w nim wiele innych właściwości, z których korzystając, tym łatwiej go wykorzenimy. I tak nie może on cierpieć, gdy krzewiąc się wygodnie w miłkłej ziemi, trafia na głębszą warstwę aż do cięższego spodu, która zwykły unikać, idące rowki lub przedziały; wzrost jego, już nie jest tak bujny i łatwiej go wyrwać. Dla tego też nierównie skuteczniejsza przeciwko perzowi jest uprawa płodów okopowych, które stoją w porządnym, głębszym brudami poroździelanych grobelkach; aniżeli jakkolwiek troskliwa uprawa roli, przy której powierzchnia ziemi zostaje równa. Zład bez wątpienia pochodzi, że podoranie w jesieni ściernia w bardzo wazkie, tylko dwuskibowe zagony, niezmiernie ułatwia wygubienie na wiosnę perzu, gdyż korzonki wydobyte na wierzch i obnażone z ziemi, przemarzają w zimie i staną się niezdatnymi do korzenia się dalszego.

Na tem spostrzeżeniu zasadza się także postępowanie, które często, przy sprzyjającym czasie, nadzwyczajnie miewa skutki, i dla tego na szczególne zasługuje zalecenie. Przeznaczony pole, perzem zarosłe, na kartofle lub inne płody okopowe, nawozi się je w jesieni, przyoruje mierzwę, (długa słomista do tego najlepsza) w wysokie grobelki, uważając by przedziały między nimi szły aż do spodu roli, i gnój całkiem ziemią był przykryty. Na wiosnę dopiero, osobliwie po śnieżnej zimie, widać większą część perzu w takim stanie zepsucia i zgnilizny, iż go już łatwo do szcztetu wyniszczyć można.

Nie możemy się rozstać z perzem, nie napomknawszy o przewrotnych środkach, których gdzie niegdzie przeciwko niemu używają. Niektórzy myślą, iż dosyć jest wypleć go z roli i rozpostarty na powierzchni pola zostawić, a potem znów usiewem przyorać; uda się to, jeżeli trwała posucha korzenie perzu zniszczy całkowicie, w przeciwnym razie rozkorzeniają się na nowo, a cała praca około nich na nic się nie przyda; nierównie jest pożyteczniej wywieść go zaraz z pola; w niektórych okolicach używają go wyprowadzić napodścielkę po stajniach, owczarniach, ciesząc się serdecznie z pomnożenia, jak gdyby znaleźnogo materiału. Lecz jeżeli gnój nie przegnije do szcztetu, co się znówu nie dobrze zradza z ekonomią mierzwy, wtedy to postępowanie przyczyni się tylko do ciągłego pomnażania perzu; ponieważ z każdą furą gnoju wywozić się będzie w pole także nasienie tego chwastu. Posiada on bowiem tak silne życie, iż tylko z trudnością gnije, i nawet gdy się zdaje spru-

chniały, puszcza nowe kielki pod ziemią. Piszący to widział formalną uprawę perzu, która z użytkowania podobnej mierzwy powstała.

Cóż dopiero mówić, jeżeli do nieudolności i opieszałości w walce przeciw temu zielsku, dołączy się jeszcze przesąd, że ono jest w roli potrzebne, gdyżby ta bez niego straciła w płodności? Przesąd ten, aczkolwiek się zdaje niepodobny do wiary, znalazłem u znacznego gospodarza, mieszkającego w bardzo żyznej okolicy.

Idziemy teraz do innych chwastów:

1) *Miellica rolowa* (*agrostis spica venti*), co do wzrostu, kształtu i skutków, podobna do perzu; sposób wykorzenia jest ten sam. Roślina ta wymaga wszakże nieco cięższego gruntu, i nie posiada trwałości perzu, dla tego też ją łatwiej wykorzenieć i przy użyciu na podścielkę przedź zgnoić można.

2) *Sierpik rolowy* (*serratula arvensis*) szkodzi także wszystkim płonom, między którymi rośnie, ma atoli tyle dobrego, iż bujnością i silnym swym wzrostem oznacza głęboko bogatą ziemię. Najtroskliwiej wykonane ugorowanie nie jest nawet dostateczne by zniszczyć ten chwast; zbytniemu jego rozszerzeniu może zapobiedz tylko doskonała uprawa gruntów w ogóle, i to tylko wtedy, jeżeli pola różnych posiadaczy, nie leżą jedne między drugimi. W tym albowiem przypadku trzeba by wspólnie przedsięwziąć ogólne środki przeciw temu nieprzyjacielowi, jego albowiem skrzydlate nasienie, rozlatuje się po wszystkich stronach i zasiewa najtroskliwiej oczyszczone pola. Jeżeli się gdzie w większej ilości skupiony znajduje, warto go podcinać lub z korzeniem wyrwać.

3) *Podbiał pospolity* (*tussilago farfara*.) Chwast ten szerzy się najbardziej po gruntach wapienistych i margłowatych, Pospolicie utrzymuje, że wykorzenieć go, jest rzeczą niepodobną, że ani pilne sprawienie roli, ani uprawa płodów okopowych, lub czyste ugorowanie, rozkrzewianiu się jego długich korzeni nie zapobieży. Jest on w ogóle mniej szkodliwy niż inne podobne zielska, gdyż się tylko częściowo po mniejszych partjach w polu rozrasa. Według nowszych doświadczeń, można się tej rośliny całkiem pozbyć, jeżeli ją się w jesieni zaraz po żniwach powyrwać każe.

4) *Szczaw hobyl i szczaw tepoliściowy* (*rames acutus et obtusifolius*). Należą także do chwastów szkodliwych, rozpościerają się nie najobficiej po gruntach gliniastych, zajmują wiele miejsca i przez to tamują wzrost innych roślin, przytem mnożą się niesłychanie za pomocą wielkiej ilości nasienia, które łatwo dojrzewa. Wszystkie dotąd wzmiankowane środki mają także być użyte przeciw tej roślinie; radzimy oprócz tego tu i owdzie wznoszące się łodygi przed dojrzaniem nasienia powyrwać; dzieje się to najpożyteczniej po deszczu, gdy długie głęboko idące korzenie w przemokłej ziemi łatwo wyrwać się dadzą, inaczej albowiem każda pozostała odnoga w nową odrodzi się roślinę.

5) *Jasień czotgający się* (*ranunculus repens*.) Tylko grunta bogate utrzymujące wiele wilgoci, sprzyjają temu zielsu, dla tego też doskonale osuszenie pól, jest przeciw niemu najskuteczniejszym środkiem. Jeżeli pomimo dobrego uprawy roli, szerzyć się nieprzestaje, wtedy trzeba się szczerze wziąć do pielienia, zaniedbanie albowiem tego chwastu, może w zasiewach znaczne porobić szkody.

6) *Malina jeźyna młodo jagodowa* (*rubus caesius*). Przykra ta roślina rozkrzewia się pospolicie na gruntach wapiennych, czasem tak jest bujna, że pracę w polu utrudnia, aczkolwiek dobra uprawa, pilne oranie i t. p., wzrost jej nie mało ograniczają; można ją przeciw nazwać niepokonaną, gdyż nawet pielienie, tak samo jak i perzu, na nic się nie przyda, a głęboko krzewiące się korzenie, puszcza zawsze nowe odzłonki. Jeżeli by się takie pole przez kilka lat na pastwisko obrócić dało, wtedy obczynając pilnie młode, co tylko odrastające łatoroście, doszli-

byśmy może do zupełnego oczyszczenia pola. Ten atoli środek jest zbyt kosztowny. Podług najnowszych doświadczeń, następujący środek najlepiej celowi swojemu odpowiada. Na wiosnę trzeba uważać porę, w której słońce zaczyna już dogrzewać i ostatnie mrozy wychodzą z głębszej ziemi, przymrozki wciąż zaś jeszcze powierzchnią podnoszą. W tej tedy porze, uchwyciwszy grubszy koniec korzenia maliny, wyciąga się pomalutką ziemi za pomocą rydla i dziabaki. Utrafienie oznaczonej pory i unikanie raptownego wrywania, są atoli koniecznymi warunkami.

Zbierzmy teraz w jedno wszystkie do wykorzenia chwastów wskazane środki, i ustanówmy je dla łatwiejszego przeglądu:

1. Troskliwe oranie, w ogólności wzorowa każdemu gatunkowi odpowiadająca uprawa roli.
2. Rozciągnięta i skutecznie wykonana uprawa płodów okopowych.
3. W niektórych przypadkach należyte uskutecznione ugorowanie.
4. Troskliwy wybór nasion, tak zboża klasowego, jakoteż roślin pastwnych, ażeby chwastów nie rozsiewać po polu.
5. Ostrożność, ażeby nasiona chwastów nie znajdowały się w mierzwie, dla tego od niej trzeba oddzielać posłady i prochy z siana, oczyszczać łąki ze szkodliwych zielsk, ażeby ich nasion nie zwozić z paszą w stajnie, a przez to z mierzwą na pole.
6. Gospodarstwo płodoziemne, połączone z częstą uprawą płodów okopowych i roślin pastwnych, które się zielono koszą.
7. Dokładne zastanawianie się nad przyrodzonymi własnościami chwastów.

Nakoniec użycie dziabaki, brony i pielienia, gdy tego potrzeba wymaga.

Jeżeli wymienione środki będziemy umieli zastosować do przypadkowych okoliczności; pola nasze bez wielkich kosztów będą mogły z ogrodami walczyć o pierwszeństwo.

Narzędzia używane do wytepienia chwastów.

Plug, radło, brona, każdemu znajome i u każdego znajdujące się gospodarza, są prawie jedyne narzędzia do wytepienia chwastów. Lecz oprócz tych używają jeszcze ręcznych dziabaków, skaryfikatorów i extyrpatorów końmi ciągniomych.

1. *Plug*, to najpryncypalniejsze narzędzie w rolnictwie, bywa rozmaitych kształtów, a który z nich dotychczas jest najlepszy i najdogodniejszy, są o tym rozmaite zdania. Nie chodzi tu przecież o to, któremu dać pierwszeństwo, gdyż każdy z nich jest dobry, który regularnie odkłada skiby, a te tak przykrywają chwasty, że wszystkie pod nimi gniją.

2. *Radło*. Nie ledwie powszechny głos się wznosi za tym narzędziem, jako najstosowniejszem do wytepienia chwastów, a mianowicie perzu. Nie można wprawdzie zaprzeczyć, aby obok uprawy plugiem nie miało radło przez poprzeczne na zagonach porznięcie ziemi, przyczyniać się znacznie do spulchnienia gruntu, ale co się tyczy wyczyszczenia ziemi z chwastów, nie tyle może czyni przysługi, ile przywiązani do niego, nie chcąc się zapuszczać w doświadczenia, zwykli mu przypisywać; ponieważ porządkując ziemię, nie układa skiby na skibę, a e tylko formuje grzebienie, azat m nie zakrywa wszystkich chwastów, lecz owszem, przysypuje niektórych tylko same korzenie i tym sposobem dopomaga im do lepszego rośnięcia; także i perzu nie wydobywa na wierzch, tylko rozrywa korzenie, więc i tu nie wiele się przyczynia do jego zagłady. Najoczywistszy dowód tego twierdzenia napotykamy w okolicach, gdzie nie znają radła, i gdzie tylko uprawę roli odbywają plugiem i broną; tam pola nierównie czystsze bywają od pól, na których radła w miejsce pluga używają.

3. *Brona* do dobrej uprawy roli jest koniecznie potrzebna byle tylko właściwie i w przyzwoitym czasie była użyta, a przecież zbyt często nie znają się na jej wartości i dobrzy nawet gospodarze odmawiają jej tych zalet, co zapewne pochodzi ze złe wykonywanej włóczki, a zupełnie inną mieliby opinią, gdyby tylko dobrych używali bron. Jest niezawodnie błędem wielkim używanie do wszystkich gatunków ziemi jednakowych bron, kiedy właśnie podług różnych robót rolnych, jakie wykonać zamierzamy, mają być także i brony rozmaitej formy i z rozmaitych materiałów; ten sam przypadek jest i co do niszczenia chwastów. Co chwastów z nasienia rosnących najlepsze są brony z żelaznami, gestemi, krótkimi i ostrymi zębami, na ukos ku przodkowi osadzonemi. Do wyciągania zaś perzu z roli uprawnej najwłaściwsze będą z zębami długimi drewnianymi, także ku przodkowi pochylonemi, ale rzadko osadzonemi. Drewniane zęby lepiej wyciągają perz niż żelazne, bo go nie przecinają.

O kosztach, który h wykorzenie chwastów wymaga.

Zważywszy dobrze korzyści, które z wymienionych prac wyniknąć mogą, przekonamy się, iż wydatki na nie nie są bardzo znaczne i sownie się wynadgradzą, jeżeli tylko z należytą rozwagą doń się zabierzemy, dogłębnie troskliwe, aby porządek i trafność wszystkiemu przewodniczyły. Największa ich część np. właśnie wszystkie, które się właściwymi narzędziami rolniczemi wykonywać zwykły, są bez tego do samej uprawy płodów potrzebnymi; chodzi tu jedynie o to, aby je wykonać z większą troskliwością i zręczniej, jak to się zwykle dzieje; dla tego też nie trzeba liczyć na karb wykorzenia chwastów, bo wtedy tylko miejsce mieć może, gdy wspomniane prace przedsięwzięte są w tym ostatnim celu. Takimi są: okopywanie dziabaką, wywłócenie perzu, pielienie i t. p., o których już tylekroćnie mówiliśmy, że nie wymagają zbyt wysokich kosztów i zapewniają znaczne zyski. Schwertz pisze o pielieniu: „Kto się z niem (z pielieniem) raz zaprzyjaźnił i skutki jego widział, nie może się już bez niego obejść.“ W żadnym razie nie powinien gospodarz, jeżeli na to nazwisko godnie zasłużyć chce, zaniedbać wrywanie lub podcinanie ostów po oziminach. Nie lekajmy się więc tych prac, gdy je okoliczności zaprowadzić pozwolą; wszakże nie jest mowa o wykonanie ich wszędzie i po wszystkich polach, lecz tylko po tych, gdzie są prawdziwie koniecznymi, a inne tańsze środki do wypielenia chwastów bez skutku. Nie należy oraz zapominać, iż tem rzadziej do prac tych przystępować trzeba będzie, im mniej przez używanie wszystkich stosownych środków, na wzrost tychże, pozwalać będziemy; że zatem koszta stopniowo coraz bardziej zmniejszać się muszą. Dla tego też trudno podać je z góry na wszystkie roboty tego rodzaju; zawisły one całkiem od okoliczności. I tak wyczyszczenie zaperzonego pola, wymaga daleko więcej wydatków, czasu i pracy, aniżeli ta sama praca w pierwszych początkach zastosowana, t. j. gdyby pokazujące się sploty perzu co rok były wrywane; w pierwszym przypadku wynosi kilka talarów, w ostatnim tylko parę groszy. Pielenie znacznie zachwaszonego jeźmienia lub owsa, ledwie kilku talarami opędzić można. Wrywanie atoli ki ku krzaków gorczycy pozostałych, można łatwo i tanio wykonać; oprócz tego zapobiega się nadal, nie tylko rozmnażaniu się tych roślin, ale samo powtarzanie tych prac nie potrzebnem się czyni.

Najdokładniejsze wykazy kosztów znajdujemy u Anglików w pismach Schwertza. Przytoczemy niektóre z nich, nie jako stałą normę, podług której wydatki nasze obliczać mamy, lecz bardziej by okazać, iż te nie są zbyt znaczne; i właśnie zawsze większym wydatkiem płodów nawet w pierwszym roku wynadgradzają się, chociażby cena zboża nawet niska była.

W Essex i Gloucester obgrzebują pszenicę, która była siana w rzadki, a nie obradłana, dwa razy dziabakami; raz przed zimą, drugi raz na wiosnę. Cała ta na pozór nadzwyczajna pra-

ca wynosi 2 talary 4 sgr. od akru saskiego. W Belgji na wypielenie 1 akru saskiego bardzo nieczystej pszenicy potrzebują 10 dni roboczych; rachując u nas dzień po 4 sgr., wypada wydatku 1 tal, 10 sgr., któren się niezawodnie większym zbiorem 1—2 szefli pszenicy opłaci. Dajmy na to, że ten wydatek u nas, z powodu braku uprawy i większego zachwaszczenia roli, w dwójnasób się powiększy, nawet i w tym razie możemy śmiało myśleć o zysku, osobliwie gdy się zastanowimy, że wyrwane rośliny już w sobie nie mają wartość, gdy albo na paszę, albo na gnój użyte być mogą.

Pierwsza próba pielenia, wykonana przez Schwertza, odbyła się na 2 3/5 hektarach jęczmienia i owsa. Pole było bardzo nieczyste, pielenia robota zupełnie nowa i niezwyčajna, koszta atoli nie wynosiły więcej jak 2 talary 6 sgr. od akru. Owies wydał 12 1/2, jęczmień 16 ziarn, zysk ze słomy był bardzo znaczny.

Wrywanie ostu, gorczycy, można polecić biednym ludziom bydło trzymającym, a którzy nawet darmo, to jest jedynie za samo pozwolenie użycia tych chwastów dla siebie, tej pracy się podejmą; nadzór atoli zawsze będzie potrzebny, by uprawiane płody jakiej nie poniosły szkody.

(Dokończenie nastąpi.)

Szczecin 25 Czerwca. Od piątku tylko cokolwiek 125 do 126 funt. pstrój polskiej pszenicy odeszło po 45 tal. ale w ogólności nie było żadnego obrotu, dla tego ceny nie zmieniły się. Żyto na miejscu po wymaganych podwyższonych cenach od 28—29 tal. za towar 1 7—1 0 funtowy, nie ma nabywcy, bo wszyscy tanięj kupić pragną. Na dostawę w Lipcu żądają 30 tal., na dostawę we Wrześniu i Październiku 30 1/2 tal., dziś płacono 31 tal. i to gotowizną. Wielkiego jęczmienia weale na targu nie widać.

Wrocław 6 Czerwca.— W upłynionych tygodniach co do płodów ziemnych interesa zupełnie obumarły. Jeżeli cokolwiek na wywóz zakupiono, to tylko po najniższych cenach jakie można dać było. Z pszenicy tylko ciężki towar zbyć się dawało; żółta pszenicę 87—89 funt. płacono 42—48 sgr., biała 85—87 funt. po 45—50 sgr. za szefel, ale i po tej cenie kupcy nie bardzo chętnie do zakupu się brali. Żyto z powodu zwiększonego żądania podniosło się cokolwiek w cenie. Zakupiono wiele do Saxonji i dawano za nie nawet po 32 sgr. za szefel. Okazała się także dość żywa chęć kupna jęczmienia, i w skutek nadeszłych z Anglii wiadomości, że go tam jeszcze mocno będzie potrzeba, ciężkie gatunki i partje większe zakupowano po 27 do 30 sgr. Owies po 17—19 sgr. na konsumcję miejscową dosyć ma kupców. Groch w pięknym gatunku po 33—36 sgr. za szefel

Zapasy starego rzepaku znajdują się w dobrych rękach i po cenie 80 sgr. są trzymane. Na dostawy znowu go wiele sprzedano po 68 i 74 sgr. za szefel.

Taxa Chleba i Mięsa na miesiąc Lipiec roku 1844.

Bułka mątowa za groszy 3 ważyć ma łutów 9; Strucla mątowa za groszy 6 łutów 18; Bułka z mąki poledniejszej za groszy 2 łutów 12; Strucla z takiejże mąki za groszy 6 funt 1 łutów 4. Chleb stołowy z takiejże mąki za groszy 12 funtów 2 łutów 8; Chleb z mąki mlyna parowego Bochenek chleba za groszy 5 fun 1 łutów 20; Bochenek chleba za groszy 10 funtów 3 łutów 8; Bochenek chleba za groszy 20 funtów 6 łutów 16; Bochenek chleba razowego za groszy 5 funtów 2 łutów 7; Bochenek chleba za groszy 10 funtów 4 łutów 14; Bochenek chleba za groszy 20 funtów 8 łutów 28. — Mięsa wołowego funt groszy 11. krowiego lubz bukatów groszy 10; Za funt poledwi-

cy groszy 22; Cynadry groszy 16; Ozór złoty 1 groszy 20. — Wieprzowiny ze skórą funt groszy 12; Schabu funt groszy 10; Słoniny świeżej funt groszy 20; Słoniny wędzonej funt groszy 27. — Cielęciny funt groszy 12. — Baraniny funt gr. 11.

Ed. H.

Średnia Cena Żywności.

Na ostatnich targach warszawskich i pragskich płacono za korzec żyta rs 1 k. 47 (zł. 9 gr. 24); pszenicy rs. 3 k. 64 (zł. 24 gr. 8); grochu polnego rs. 1 k. 38 (zł. 9 gr. 6); cukrowego rs. — k. — (zł. — gr. —); fasoli rs. — k. — (zł. — gr. —); gryki rs. — k. — (zł. — gr. —); jęczmienia rs. 1 k. 29 (złp. 8 gr. 18); owsa kop. 93 (złp. 6 gr. 6); mąki pszenniej przedniej rs. 5 k. 60 (złp. 37 gr. 10); ordynaryjnej 6 ćwierci rs. 5 k. 47 (zł. 36 gr. 14); pyłowej rs. 2 k. 36 (zł. 15 gr. 22); razowej rs. — k. —; gryczanej rs. 1 k. 95 (zł. 13 gr. —); kaszy jaglanej rs. 5 k. 10 (zł. 34 gr. —); gryczanej zwyczajnej rs. 3 k. 24 (zł. 21 gr. 18); drobnej rs. 7 k. 11 (zł. 47 gr. 12); perłowej r. sr. — k. — jęczmiennój ordynaryjnej rs. 2 k. 4 (złp. 13 gr. 18); Słomy centnar 100 funt. kop. 22 (złp. 1 gr. 14); Siana kop. 50 (złp. 3 gr. 10); szań dREW sosnowych rs. 7 k. 44 (zł. 49 gr. 18); wół dobry od rs. 39—51; średni od rs. 27—35; lichey od rsr. 22—26; ciele rs. 2 k. 70 (zł. 18 gr. —); baran rs. 1 k. 80 (zł. 12 gr. —); wieprz dobry od rs. 12—15; średni od rs. 9 do 11; lichey od rs. 7—8; masła funt k. 12 (gr 24); kartofli korzec kop. 51 (zł. 3 gr. 12); okowity garniec 10 próby kop. 66 (złp. 4 gr. 12); szumówki 6 próby kop. 39 (zł. 2 gr. 18.)

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 2 Lipca 1844 roku.

	żądają		dają	
	R. s.	k.	R. s.	k.
1. WEXLE.				
Berlin 100 talarów	2	M.	91	50
Gdańsk 100 talarów	2	M.	91	20
Hamburg 300 m. k.	2	M.	137	25
Londyn funt sterlin.	3	M.	6	22
Lipsk 100 talarów	2	M.	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1	M.	99	50
Petersburg ditto.	1	M.	99	75
Paryż 300 franków	2	M.	73	80
Wiedeń 150 złr.	2	M.	96	30
Wrocław 100 talar.	2	M.	91	35
2. MONETY.				
Rossyjskie Imperjały	—	—	—	—
Holendr. dukaty nowe	—	—	—	—
ditto stare ważne	—	—	—	—
Frydrychsдоры Pruskie	—	—	—	—
Rossyjskie assygnaty	—	—	—	—
Austryjackie bilety bankowe za 150 złr.	—	—	—	—
3. PAPIERY.				
Oblięi Skarbowe na 1000 złp.	—	—	—	—
„ „ „ 4) za 100 r. s.	—	—	—	—
Listy zastawne białe daw. bez kup. (*)	—	—	—	—
„ „ nowe	14	77	14	75
Obligacje udziałowe na 300 złp.	—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp.	—	—	—	—
Cetifikaty Banku lit. A na 300 złp.	—	—	—	—
Serje wylosow. lit B na 200 złp.	27	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwidac. za 100 złp.	—	—	—	—

(*) Wartość kuponu kop. 1 2/3.